

## FLÖÖDI HUVIÕPPE ÕPPEKAVA

Huviõppe ülesandeks on

- kujundada positiivset suhtumist muusikalisse tegevusse, rikastada õppijate tundeelu muusikaelamuste kaudu ning arendada muusikalist maitset;
- julgustada õppijaid end muusika toel ja musitseerides vabalt ja loovalt väljendama, arendada kollektiivset ja individuaalset musitseerimist ning esinemisoskust.

Huviõppesse võetakse vastu õpilasi alates 10 eluaastast (katsete alusel).

Põhiõppest huviõppesse suunatakse õpilane avalduse alusel või õppenõukogu otsusega juhul, kui ta ei suuda täita põhiõppe õppekavas kehtestatud miinimumnõudeid, kuid on muusikaliste eeldustega ja soovib koolis edasi õppida.

Õppeaasta jaguneb kaheks poolaastaks (neljaks õppeveerandiks) ning koosneb 35-st õppenädalast, mis korrapärase õppetöö kõrval sisaldavad ka avalikke esinemisi. Õppetöö toimub tunniplaani alusel 45-minutiliste individuaal- ja rühmatundidena. Õppevaheajad koolis on üldhariduskooli õppeaasta koolivaheaegadega samal ajal vastavalt haridus- ja teadusministri määrusele.

### **Ained ja nädalatundide arv:**

(õppetunni pikkuseks on 45 minutit)

| Aine / aasta       | Noorem aste |    | Vanem aste |    |   | lisa-aastad* |     | Maht tundides |
|--------------------|-------------|----|------------|----|---|--------------|-----|---------------|
|                    | I           | II | III        | IV | V | VI           | VII |               |
| Flööt              | 1           | 1  | 1          | 1  | 1 |              |     | 175           |
| Solfedžo           | 1           | 1  |            |    |   |              |     | 70            |
| Rühmatund          | 1           | 1  | 1          | 1  | 1 |              |     | 175           |
| Koosmusitseerimine |             | 1  | 2          | 2  | 2 | 3            | 3   | 455           |

Rühmatund sisaldab loovustegevust, rütmikat ja muusikalugu

Koosmusitseerimise tunni eesmärgiks on arendada meisterlikkust erialainstrumendil ansambli mängupartnerina

\*Lisa-aastad on mõeldud huvilistele, kes soovivad jätkata mängimist ansambli või orkestri koosseisus.

Kohustuslik avalik esinemine toimub vähemalt 1 x õppeaastas

Õppurit ei hinnata numbriliselt, vaid antakse kokkuvõttev suuline hinnang.

Huviõppe vanema astme lõpetamisel antakse õpilasele tunnistus, kuhu on märgitud õppimise aeg, läbitud ained ja nende maht.

## AINEKAVAD

### FLÖÖT

#### NOOREM ASTE

##### **Õpetuse eesmärgid:**

õige kehahoiu ja käte asetuse leidmine;  
sõrmede ja keele koostöö saavutamine;  
sügav ja kiire hingamine;  
pingevaba tooni tekitamine;  
detache, legato, staccato strihhide omandamine.

Noodikirjaõpetus.

Tehnika arendamine harjutuste ja lihtsamate heliredelite baasil.

##### **I aasta**

Õppeaasta jooksul on soovitatav läbi võtta 6-10 pala ning 8-10 lihtsamat harjutust.

Tasemenäited: Eesti rahva- ja lastelaulud  
Mozart Allegretto

##### **II aasta**

Õppeaasta jooksul on soovitatav läbi võtta 6-10 pala ning 8-10 lihtsamat harjutust.  
Tutvumine heliredelitega.

Tasemenäited: W. A. Mozart. Karjuse laul  
Tšehhi rahvalaul - Karjane

#### VANEM ASTE

##### **Õpetuse eesmärgid:**

süvenenud ja väljendusrikas musitseerimine;  
tehniline vabadus;  
õhu toe kasutamine;  
puhas intonatsioon ja selle parandamise võtted mängu ajal;  
fraseerimine ja vabalt musitseerimine;  
erinevate strihhide kasutamine;  
enese kuulamine.

Anda õpilase arenguks mitmekülgseid võimalusi. Mängida võimalusel erinevates ansamblites, orkestrites

##### **III aasta**

##### **Õpetuse eesmärgid:**

süvenenud ja väljendusrikas musitseerimine;  
tehniline vabadus;  
õhu toe kasutamine;  
puhas intonatsioon ja selle parandamise võtted mängu ajal;  
fraseerimine ja vabalt musitseerimine;  
erinevate strihhide kasutamine;

enese kuulamine.

Anda õpilase arenguks mitmekülgseid võimalusi. Mängida võimalusel erinevates ansamblites, orkestrites

Aasta jooksul õpitakse 6-8 pala ja 6-8 etüüdi.

Heliredelid 2 märgini I astme kolmkõlaga.

Tasemenäited: P. Tšaikovski. Vana prantsuse lauluke

C. W. Gluck. Tants

E. Aavik. Heinale

R. Eespere. Valgel maal

J. S. Bach. Katkend talupoja kantaadist

#### **IV aasta**

Aasta jooksul õpitakse 6-8 pala ja 6-8 etüüdi.

Duur- ja moll heliredelid kahe märgini, õpitakse juurde I astme kolmkõla pöörded ja kromaatiline helirida.

Tasemenäited: L. van Beethoven. Saksa tants

E. Grieg. Valss (c-moll)

A. Hatšaturjan. Andantino

#### **V aasta**

Tutvumine topeltstakaatoga. Selle kasutamine kiiretes repetitsioonides. Repertuaar laieneb tänapäeva helikeelega muusikasse.

Põgus tutvumine suurvormiga.

Aasta jooksul õpitakse: 4-6 teost,

4-6 etüüdi

Duur- ja moll-helistikud 3 märgini 2 oktavit, I astme kolmkõla põhikujus ja pööretega, kromaatiline helirida, D7 ja >VII7 põhikujus.

Tasemenäited: V. Schutt. Päikesejännud

H. Purcell. Karjane

L. Weiner. Tants

F. M. Veracini. Sonaadid

R. Valgre looming

S. Joplin Ragtime

### **KOOSMUSITSEERIMINE**

Ansamblimäng on koosmängu vorm, mida saab harrastada igal tasemel õpilane.

Ansamblimänguga võib alustada juba esimesel õppeaastal.

Vastavalt võimalustele saab kasutada ansambli erinevaid koosseise: Algaja mängija ansamblipartneriks on õpetaja või vanema klassi õpilane. Heaks materjaliks on rahvalaulud. Saatepartiis saab kasutada lihtsaid rütme ja ka pause. Raskusastmelt võiksid järgneda lihtsad kaanonid. Kaanoneid võib mängida juba suurema arvu õpilastega, kes õpiksid niimoodi kuulama kolme-nelja instrumendi kooskõla. Koosmängus täpsustub intonatsioon ja areneb rütmitunne.

Kaanoneid e keerdlaule võib leida koolilaulikutest. Näiteks R. Pätsi «Lemmiklauliku» IV, V, VI osa. Kaanoneid saab vajadusel seada algaja õpilase jaoks mugavamasse helistikku.

Ansambliklassis saab kasutada kõike erialatunnis õpitut. Ansambli repertuaar peab olema õpilasele jõukohane ja aitama kaasa erialasele arengule. Repertuaari raskusaste, selle õppimise kiirus ja esituse väljenduslikkus sõltub iga õpilase individuaalsest võimekusest. Ansamblitunnis õpitakse noodist lugemist, täpset rütmi, põhistrihhide kasutamist, mis on korrektse ansamblimängu alus. Kasutada võib tänapäeva koolide laulikuid, populaarseid laule, jõululaulude seadeid jne.

Ansamblimängu arendamine vanemates klassides on eriti oluline, kuna see annab eelsoodumuse tegeleda muusikaga orkestrites ja ansamblites ka pärast õpingute lõpetamist muusikakoolis.

## SOLFEDŽO

**Maht:** 35 tundi õppeaastas

**Eesmärgid:** arendada õpilastes rütmitaju, sisemist kuulmist, muusikalist kirjaoskust, analüüsivõimet, lauluoskust.

### I aasta

Põhieesmärk: rütmiõpetus, laaditaju, noodikirja algteadmised

Nõuded:

#### 1. Meetrum ja rütm

Rõhulised ja rõhutud taktiosad. Takt ja taktijoon. Taktidesse jaotamine. Lõpujoon. Taktimõõdud 2/4, 3/4, 4/4=C. Noodivältused ja pausid

Tervenoot/tervepaus

Poolnoot/poolpaus

Veerandnoot/veerandpaus

Kaheksandiknoot/kaheksandikpaus

Kuueteistkümnendiknoot/ kuueteistkümnendikpaus

#### 2. Noodikirja algteadmised

Noodijoonestik ja abijooned. Nootide asukohad noodijoonestikul. Noodivarte õigekiri. Pauside kirjutamine. Viuli- ja bassivõti. Nootide tähtnimetused. Töö astmetega

#### 3. Helistikud

Laadid: duur ja moll. Astmed ja astmetaju väljaarendamine.

JO ja RA astmerida

Helistikud: C//a, F//d, G//e ja nende põhikolmkõlad

Märgid: diees bemoll, bekaar

Eakohased 1- ja 2-häälsed laulud.

Improvisatsioon

#### 4. Diktaat

Suuline ja kirjalik mälu- ja rütmidiktaat. Pikkus 2-4 takti

### II aasta

Põhieesmärk: rütmiõpetus, astmetaju, solfedžeerimine. Esimesel õppeaastal omandatu kinnistamine.

## **Nõuded:**

### **1. Rütm ja taktimõõt.**

Punkt noodi järel. Punkteeritud rütmid. Taktimõõt 3/8

### **2. Helistikud**

Kuni kahe võtmemärgiga helistikud. Põhikolmkõlad, D7Heliredeli ehitus. Tervetoon ja pooltoon. Püsivad ja ebapüsivad astmed.

Kvindingi tutvustus.

Harjutuste laulmine astmete ja tähtnimedega.

1-2 häälsete lihtsamad laulud

### **3. Intervallid**

Tutvumine intervallidega: p.1, p.8, p.5, p.4, v.3, s.3, v.2, v.3, v.6, s.6, v.7, s.7

### **4. Diktaat**

Suuline ja kirjalik mälu- ja rütmidiktaat. Pikkus 2-4 ta

## **RÜHMATUND**

**Maht:** 35 tundi õppeaastas

Rühmatund sisaldab loovustegevust, rütmikat ja muusikalugu

## **NOOREM ASTE**

### **I-II aasta**

#### **Eesmärgid:**

- loomisvõime ja fantaasia arendamine
- rütmitaju ja muusika vastuvõtuvõime edendamine
- üldise arengu toetamine muusikaliste tegevuste kaudu (keele ja artikulatsiooni arendamine, parema koordineerimise saavutamine, tähelepanuvõime suurendamine, koostööoskuste edendamine)
- pulsi ehk rütmi teadvustamine, avastamine, arendamine, rakendamine läbi rütmika
- stilistilise rütmilise määratluse võimekuse tekitamine ja arendamine
- rütmiliste elementide taasloomine vokaalselt, kehapillil, rütmipillidel või oma instrumendil
- tutvustada lähemalt erinevaid rütmi- ja plaatpille ja koosmusitseerimine nendel

#### **Õppesisu:**

- tunnetada oma keha kui muusikainstrumenti
- julgustada õpilast oma ideid muusikas avaldama
- muusikaväljendusvahenditega tutvumine – tempo, dünaamika, tämber
- rütmilise liikumise arendamine läbi laulumängude ja rahvamuusika
- kõnehääle kasutamine (rütmsalvid erinevates taktimõõtudes koos kehapilli kasutamisega)
- tegevuslik muusika kuulamine (rütms liikumine; muusika väljendusvahendite – tempo, dünaamika jt. illustreerimine liikumises; improviseerimine)
- kogu õpitava materjali omandamine läbi praktiliste tegevuste
- õppematerjali valikul lähtuda printsiibist lihtsamalt keerulisemale ja tuttavalt vähem tuttavale
- õpetamisel arvestada iga õpilase võimekuse ja eripäraga

- kasutada polürütmika- ja koordineerimisharjutusi

### Õpitulemus:

- avaldab loomulikult aktiivsust erinevates tegevusvaldkondades
- tunnetab oma keha kui muusikainstrumenti
- tunnetab 2- ja 3-osalist meetrumit
- omab teadmisi rütmi- ja plaadpillidest
- saab hakkama rütmi- ja plaadpilliansambelis mängimisega
- oskab kujundada rütmisaadet lauludele ja pillilugudele

## VANEM ASTE

### III-V aasta

#### Eesmärk

- Tutvustada erinevaid pop-, jazz- ja klassikalise muusika stiile ja žanreid.
- Ülevaade kuulsamatest muusikutest.
- Õpilane kujundab tervikpildi muusikaloo üldistest arengujoontest.

### Õppeaine üldiseloostus

Alustatakse pop-muusika tutvustamisega. Pop-muusika ajalugu hõlmab kahte põhiteemat: lääne popmuusika ja eesti pop-muusika. Teemat käsitletakse ühe aasta jooksul.

Teisel õppeaastal antakse lühiülevaade klassikalise muusika heliloojate ja žanrite-põhiselt, alustades keskajast.

Kolmandal õppeaastal käsitletakse eesti muusikat, lavamuusikat (operett, muusikal, rock-ooper) ja jazz-muusikat. Tutvutakse tähtsamate heliloojate, esitajate ja teostega

#### Programm

| ÕPPEAASTA              | PROGRAMM   |
|------------------------|--|
| III aasta I poolaasta  | <p><b>Popmuusika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 1950ndad ja <i>rock`n`roll</i> (Bill Haley, Elvis Presley jt.)</li> <li>• 1960ndad ja briti <i>pop</i> ja <i>rock, soul</i> ja kantri (<i>The Beatles, The Rolling Stones, Stevie Wonder, Bob Dylan, Jimmie Rodgers</i> jt.)</li> <li>• 1970ndad ja <i>heavy rock, progressiivne rock</i> (Jimi Hendrix, <i>Led Zeppelin, Yes, Pink Floyd</i> jt.)</li> <li>• 1980ndad ja disko, funk, megastaarid (<i>The Bee Gees, ABBA, Earth, Wind &amp; Fire, Madonna, Michael Jackson, Elton John</i> jt.)</li> <li>• 1990ndad ja räpp, house, reiv, punk</li> <li>• 2000ndad</li> </ul> |
| III aasta II poolaasta | <p><b>Eesti popmuusika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 1930ndad</li> <li>• 1940ndad (Raimond Valgre)</li> <li>• 1950ndad ja 1960ndad (Uno Naissoo, Valter Ojakäär,</li> </ul>   |

|                       |   |
|-----------------------|---|
|                       | <p>Arne Oit, Eesti Raadio Meeskvarlett, Laine jt.)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 1970ndad (Kukerpillid, Apelsin, Ruja, Fix, Kustas Kikerpuu, Olav Ehala jt.)</li> <li>• 1980ndad (Karavan, Justament, Anne Veski, Jaak Joala, Rock Hotel, Vitamiin, Gunnar Graps jt.)</li> <li>• 1990ndad (Ultima Thule, Singer Vinger, 2QuickStart jt.)</li> <li>• 2000ndad (Maarja, Ines, Metsatöll jt)</li> </ul> |
| IV aasta I poolaasta  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Keskaja muusika, gregooriuse koraal, rüütli laul</li> <li>• Renessanss, O.Lasso, G.Palestrina</li> <li>• Barokk, J.S.Bach, G.F.Händel</li> </ul>   |
| IV aasta II poolaasta | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Klassitsism, Viini klassikaline koolkond, sümfoonia</li> <li>• Romantism, F.Schubert, F.Chopin jt, laul, ooper</li> <li>• 20 saj tähtsaimad heliloojad ja suunad</li> </ul>  |
| V aasta I poolaasta   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Asjaarmastajad heliloojad, laulupeod</li> <li>• eesti muusika 20 saj I pool</li> <li>• eesti muusika 20 saj II pool</li> </ul>   |
| V aasta II poolaasta  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Operett</li> <li>• Muusikal</li> <li>• Rock-ooper</li> <li>• Jazz-muusika, spirituaal, blues, ragtime, bebop, free-jazz, fusion</li> <li>• Jazz Eestis Tõnu Naissoo, Lembit Saarsalu, Tiit Paulus, Villu Veski, Taavo Remmel, <i>Kiigelaulukuuik</i>, Urmas Lattikas, Raivo Tafenau, jt</li> </ul>   |

### Õppetöö meetodid

- Loeng
- Muusika kuulamine
- Videosalvestuste vaatamine
- Kontsertide külastamine

### Oskused

1. Õpilane omab ülevaadet muusikaloo arengust, stiilidest ja žanritest.
2. Õpilane suudab eristada stiile ja žanreid kuulamise järgi;
3. Õpilane omab ülevaadet Eesti pop-ja jazzmuusika arengu põhisuundadest ning teab olulisemaid stiilide esindajaid (Raimond Valgre, Valter Ojakäär, Lembit Saarsalu jt.).

### Soovitavaid õppematerjale

T.Siitan. Õhtumaade muusikalugu I. Talmar&Põhi, 1998  
Aime Kaarlep. Eesti muusikalugu. Kunstmuusika. Talmar&Põhi, 2007  
Joachim E. Berendt. Jazziraamat. *Ragtime* 'ist tänapäevani. Vagabund, 1999  
Valter Ojakäär. Popmuusikast. Eesti Raamat, 1983  
Valter Ojakäär. Vaibunud viiside kaja. Eesti Entsüklopeediakirjastus, 2000  
Anne Erm. Polkast rokini. Perioodika, 1989